

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/158/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615203785
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Robert Droppa
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5615203785.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudcom Mgr. Robertom Droppom, v právnej veci navrhovateľky nesvojprávnej B. T., H.. XX. XX. XXXX, bytom N. XXXX/XX, F. Z., zastúpenej opatrovníčkou A. E., H.. XX. XX. XXXX, bytom D. XXX/X, F. Z., navrhovateľka právne zastúpená JUDr. Janou Čončolovou, advokátkou so sídlom Štúrova 17, Liptovský Mikuláš, proti odporkyňi POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti právnych úkonov, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 500300947 zo dňa 10. 02. 2014 uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporkyňou je n e p l a t n á.

Súd u r č u j e, že Rozhodcovská zmluva k Zmluve č. 500300947 zo dňa 10. 02. 2014 uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporkyňou je n e p l a t n á.

Navrhovateľke sa p r i z n á v a náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 297,94 eur, ktoré je odporkyňa povinná zaplatiť na účet právnej zástupkyne navrhovateľky JUDr. Jany Čončolovej do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzájomný návrh odporkyne súd v y l u č u j e na samostatné konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu 30. 04. 2015 sa navrhovateľka domáhala určenia neplatnosti Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 500300947 zo dňa 10. 02. 2014, ktorú uzatvorila s odporkyňou a na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 500,- eur, ako aj Rozhodcovskej zmluvy uzavretej účastníkmi konania v tej istý deň. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 10. 2014, č. k. 4Ps/10/2014 - 35 súd pozbavil navrhovateľku spôsobilosti na právne úkony celkom, keď vychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 60/2014 zo dňa 06. 09. 2014, vypracovaného znalkyňou Z.. C. K.. Podľa znalkyne navrhovateľka trpí na duševnú poruchu zapríčinenú ochorením, poškodením a dysfunkciou mozgu. Príznaky organického poškodenia centrálnej nervovej sústavy prezentuje zmena v pochopení situácie, v predvídaní následkov svojho konania. Z posudku zároveň vyplýva, že k zmene osobnosti došlo aj v dôsledku prekonaných epizód duševnej choroby v minulosti, konkrétne po akútnej schizoformnej poruche osobnosti diagnostikovanej v roku 1995 a organickej poruche osobnosti s bludmi, podobnej schizofrénii, ktorá bola diagnostikovaná v roku 2002. Podľa znalkyne navrhovateľka nedokáže domyslieť dopad svojho správania, ktorý stav nie je prechodný. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka uzatvorila predmetné právne úkony v duševnej poruche pretrvávajúcej od roku 1995, ktorá ju robí pre tieto úkony neschopnou, navrhla, aby súd určil, že vyššie označené právne úkony sú neplatné.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania uviedla, že nevie objektívne zhodnotiť vážnosť choroby navrhovateľky a preto ponecháva na objektívnom zhodnotení súdu, či navrhovateľka nemala v čase podpisu zmluvy „svetlú chvíľku“. Tieto sú príznačné hlavne pri schizofornnej poruche, kedy človek dokáže posúdiť následky svojho konania a to pri pravidelnom užívaní predpísaných liekov v prípade, ak je trvalo a bez prerušovania liečený na takéto ochorenie. Tento typ choroby nemá podľa odporkyne za následky pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, ak sa pacient podrobuje zodpovedne liečbe. Odporkyňa zároveň poukázala na to, že navrhovateľka bola rozsudkom súdu pozbavená svojprávosti až po uzatvorení právnych úkonov, aj preto považuje tak zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako i rozhodcovskú zmluvu za platné. Pokiaľ príbuzní navrhovateľky mali už od roku 2007 vedomosť o duševných poruchách navrhovateľky, mali podať návrh na pozbavenie či obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, aby sa vyhlí následkom, ktoré sú s jej konaním spájané. Na základe uvedeného odporkyňa navrhla návrh zamietnuť. Odporkyňa zároveň preventívne podala vzájomný návrh, ktorým si od odporkyne v prípade, ak by súd určil neplatnosť zmluvy, uplatnila sumu 418,- eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 10. 02. 2014 do zaplatenia.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom sa zo zdravotných dôvodov navrhovateľka nezúčastnila a odporkyňa sa z neúčasti včas písomne ospravedlnila s tým, že súhlasila, aby súd rozhodol aj v jej neprítomnosti.

Opatrovníčka navrhovateľky uviedla, že navrhovateľka je jej sestra a dlhodobo sa lieči u psychiatra. Navrhovateľku s jej manželom opatroval Š. Š., ktorý ich zneužíval na uzatváranie rôznych zmlúv, z ktorých profitoval len on. Navrhovateľka jej tvrdila, že peniaze zo zmlúv o úvere vždy prevzal Š. Š., ktorý ich minul na osobnú potrebu. Opatrovníčka uviedla, že návrh na pozbavenie svojprávosti bol podaný až v roku 2014 z dôvodu, že to nechcela riešiť kým žila ich matka.

Právna zástupkyňa navrhovateľky uviedla, že navrhovateľka ako aj jej manžel sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony, čo využil Š.R. Š., ktorý ich opatroval a podvodným spôsobom ich nalákal na uzatvorenie viacerých zmlúv, pričom nešlo len o úverové zmluvy, ale aj o zmluvy s mobilnými operátormi. Poukázala na to, že na Okresnom súde Prešov bolo vedené konanie o zaplatenie 22 800,- eur, čo predstavovalo kúpnu cenu za byt navrhovateľky, ktorú Š. Š. naviedol na predaj a kúpnu cenu zinkasoval práve on. Zdôraznila, že táto osoba bránila navrhovateľke a jej manželovi stretávať sa s rodinou, preto sa príbuzní dozvedeli o uzatváraní týchto zmlúv až s odstupom času.

Z listinných dôkazov predložených navrhovateľkou súd zistil, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 500300947 zo dňa 10. 02. 2014, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 500,- eur. Pri dohodnutom úroku 39,15 % ročne, ročnej percentuálnej miere nákladov 96,80 % a priemernej RPMN 50,91% sa navrhovateľka zaviazala úver vrátiť spolu s nákladmi spotrebiteľa vo výške 484,- eur do 20. 02. 2015.

Účastníci zároveň v ten istý deň uzatvorili aj Rozhodcovskú zmluvu, ktorou sa v čl. II. ods. 1 dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 500300947 zo dňa 10. 02. 2012 budú riešené buď pred Stálym rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky.

Zo spisu tunajšieho súdu 4Ps/10/2014 bolo zistené, že na základe návrhu opatrovníčky navrhovateľky doručeného súdu 13. 08. 2014 súd po vykonanom znaleckom dokazovaní rozsudkom zo dňa 17. 10. 2014, č. k. 4Ps/10/2014 - 35 pozbavil navrhovateľku spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

Zo znaleckého posudku č. 60/2014 zo dňa 06. 09. 2014, ktorý vypracovala Z.. C. K., znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vyplýva, že navrhovateľka trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná, nie je schopná sa sama o seba a svoj majetok postarať a vykonávať právne úkony celkom. Znalkyňa uviedla, že navrhovateľka trpí na inú organickú poruchu osobnosti a správania, zapríčinenú ochorením, poškodením a dysfunkciou mozgu. Príznaky organického poškodenia centrálnej nervovej sústavy prezentuje zmena v pochopení situácie, zmena v logickom posudzovaní a anticipácii, v predvídaní následkov vlastného konania, zmena v schopnosti zotrvať pri zámernej činnosti, zmena v správaní, ktoré je prezentované emočnou labilitou s prechodom do iritability, dráždivosti a do zlobných afektov, či do agresie verbálnej i brachiálnej. Niekedy naopak sa môže prejavovať apatiou, úzkosťou, pričom sa na výslednej poruche osobnosti navrhovateľky zároveň podieľajú aj post procesuálne zmeny osobnosti po prekonaných epizódach duševnej choroby,

konkrétne Akútnej schizofornnej poruche osobnosti a organickej poruche osobnosti s bludmi, podobnej schizofrénii. Zo psychopatologického rozboru súd zistil, že navrhovateľka sa na psychiatrii liečila viac ako 20 rokov, pričom od roku 2001 jej bol v dôsledku duševnej choroby priznaný invalidný dôchodok.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorú ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Na základe vykonaného dokazovania súd návrhu vyhovel v plnom rozsahu, keď mal preukázanú jeho dôvodnosť. Zo záverov vyššie označeného znaleckého posudku, na základe ktorého súd pozbavil navrhovateľku spôsobilosti na právne úkony celkom, jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka dlhodobo trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodného charakteru a ktorá ju robí nespôsobilou na uzatváranie akýchkoľvek právnych úkonov. Neplatnosť právneho úkonu podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyžaduje bezpečné zistenie o tom, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť. To, že navrhovateľka bola súdom pozbavená spôsobilosti na právne úkony po uzatvorení predmetných zmlúv, nemožno posudzovať tak, že jej duševná choroba umožňovala platne urobiť právne úkony do právoplatnosti predmetného rozsudku. Naopak, z odôvodnenia znaleckého posudku je nepochybné, že navrhovateľka dlhodobo trpí takou duševnou poruchou, ktorá podľa znalkyne odôvodňuje pozbavenie spôsobilosti na právne úkony celkom a nie len v obmedzenom rozsahu. Samotným výrokom súdu o pozbavení spôsobilosti na právne úkony nenastáva vždy rozhodujúca zmena v posudzovaní platnosti urobených právnych úkonov, tie môžu byť neplatné už v tomto dôvodu, že boli urobené v duševnej poruche, ktorá robí osobu na tento právny úkon neschopnou bez toho, aby táto osoba bola už v čase právneho úkonu pozbavená spôsobilosti. Pokiaľ ide o obranu odporkyne, zo znaleckého posudku nevyplýva žiadna taká skutočnosť, že by navrhovateľka mala, resp. mohla mať tzv. svetlé chvíle, v ktorých by mohla eventuálne platne uzatvoriť predmetné zmluvy. Na základe vyššie uvedeného súd návrhu vyhovel v plnom rozsahu tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o vzájomný návrh odporkyne, súd tento v súlade s § 97 ods. 2 O. s. p. vylúčil na samostatné konanie, nakoľko v danej veci bude potrebné vykonať dokazovanie nad rámec dokazovania v predmetnej veci, nakoľko navrhovateľka tvrdí, že neprevzala finančné prostriedky získané na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a navrhovateľke, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatnenie práva v tomto konaní. Navrhovateľka si postupom podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 297,94 eur. Advokátke navrhovateľky patrí podľa § 10 ods. 1 a § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu. Súd tak advokátke priznal odmenu po 66,- eur za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientkou, za písomný návrh na začatie konania, za písomné vyjadrenie k vzájomnému návrhu a za účasť na pojednávaní na Okresnom súde Liptovský Mikuláš dňa 14. 06. 2016, spolu 264,- eur. Popri odmene patrí advokátke podľa § 16 ods. 3 vyhlášky aj paušálna náhrada za dva úkony vykonané v roku 2015 po 8,39 eur, a za dva úkony vykonané v roku 2016 po 8,58 eur, spolu 33,94 eur. Náhradu trov konania v celkovej výške 297,94 eur je odporkyňa povinná zaplatiť podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku advokátke JUDr. Jane Čončolovej, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.